

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
tovább a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adattak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterrel, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Védekezzünk!

Irta: Dr. Gerlóczy Zsigmond egyetemi tanár.

A legnagyobb elővigyázat, a legszorgo-
sabb védelmi intézkedések dacára is tartan-
unk keil attól, hogy a kolerát országunk-
ba is behurcolják és ezért helyénvalónak,
időszerűnek látjuk, hogy közönségünk fi-
gyelmét a fenyegető veszedelemre felhívjuk.
Tesszük ezt azért, mert a hatósági védelmi
intézkedések sikere jórésztben attól függ,
hogy a nagyközönség mennyiben érti meg
azok szükségességét és mennyiben támo-
gatja a hatóságot védekező intézkedéseiben.
Felvilágosított, kellően kioktatott közönség
igazi segítőtársa a hatóságnak a védekezés-
ben, míg a tudatlan tömeg nemtörődésével,
sőt mi több, ellentállásával végtelenül meg-
nehezíti a hatóság fáradságos munkáját.

A védekezés érdekében való szolgálato-
tot vélünk teljesíteni akkor, amikor ez ag-
godalmak közepette elmondunk egyet-mást
a koleráról és az ellene való védekezésről.

Az ázsiai kolera, őshazáját, Indiát ki-
véve, ahol állandóan otthonos, mindenütt
csak mint behurcolt, kisebb-nagyobb járvá-
nyokat okozó betegség ismeretes.

A kolera bacillusát Koch Róbert hir-
neves német tudós fedezte fel 1884-ben, ő
utána tudjuk, hogy a kolerának egyedüli
előidézője az a vessző alakú apró bacillus,
mely a beteg ember gyomrában és belei-
ben nagymennyiségben elszaporodik s in-
nét jut a talajba, vízbe, ruha és ágynemű-
ekre, élelmiszerekre és más tárgyakra és e-
zek útján avagy közvetlenül is az emberbe.

Kétségtelen, hogy a kolera egyenes
fertőzés útján átragadhat az emberre, de
másrésről az is bizonyos, hogy járványos-
sá csak akkor válik, ha arra a helybeli és
időbeli viszonyok alkalmasak. Így • tudomá-
nyos kutatások kiderítették, hogy lapos, mé-
lyen fekvő, víz és levegő számára átjárha-
tó, szennyes talaj kiválóan alkalmas a ko-
lera csírák fejlődésére, míg sziklás talajban
emelkedett, dombos fekvésű helyeken, nem
támadnak kolerajárványok. Nagy befolyást
tulajdonítanak a kolerajárványok keletkezé-
sében a talajvíz ingadozásainak is, így ne-
vezetesen annak, hogy a talajvíz sülyedése
különösen kedvez a kolerabacillusok elsza-
porodásának.

A legtöbb kolerajárvány a nyári hóna-
pokra esik, ellenben a tél hidegebb időjé-

rás nem alkalmas nagyobb kolerajárványok
kifejlődésére.

Gyermekek ritkábban betegesznek meg
kolerában, mint felnőttek, ellenben öregebb
egyének jóval fogékonyabbak reá.

A betegedésre kolerajárvány alkalmá-
val különösen hajlamosak szennyezett tala-
ju városrészekben és falvakban, szennye-
zett udvaru házakban élő tisztátalan embe-
rek, valamint olyanok, kik evésben, ivás-
ban, mulatozásban mértéktelenek, kik tisztá-
talan, rossz ivóvizet isznak, romlott élel-
miszert esznek,

A kik a tisztaságra minden tekintetben
nagy gondot fordítanak, akik tiszta talajon
épült házakban laknak, és akiknek jó élel-
miszertük és kifogástalan ivóvizük van a kik
egészségüket minden tekintetben gondozzák,
azok kolerajárvány alkalmával alig forognak
veszedelemben.

A kolerajárványokon szerzett tapasztala-
latok világosan bizonyítják, hogy az a nép-
osztály van leginkább kitéve a megbetege-
dés veszélyének, amely az előbb említett
rossz egészségügyi viszonyok között él.

A betegség jeleiről legközelebb.

TÁRCA.

Szombat.

— Az „A b o n y” eredeti tárcája. —

Irta: Vértesy Gyula.

Tíz óra felé járt már az idő. A munkás-
asszonyok nem győzték az urikat hazavárni, hát
behúzódtak az utcáról a nagy bérház apró, pisz-
kos vackaiba.

A munkás urak nem igen kegyeskedtek haza-
jönni. Kikaptak a heü bérüket s csak nem jöhete-
tek addig haza, míg azt el nem itták.

S a büzös palinkásboltokban nagy hangon
mentegetik magukat a saját lelkiismeretük előtt.

Egy heti keserves munka után csak megillet-
minket is egy kis pihenés! Mi sem vagyunk bar-
mok, hogy az életet élvezet nélkül éljük végig.
Ami keresünk, azt el is mulathatjuk, ehhez jo-
gunk van.

Berendy Jakab ur is azt mondja. Meg azt
is írja a „Vörös székfü”-ben. Hej, az a jó lap!

Felragyog a munkás szeme, amikor a lapról
beszél:

— A mi lapunk! A mi igazunkat védi! Azt
mondja, hogy a szegény se kutya, annak is van
jussa mulatni.

A szegény munkásasszonyok persze máské-
pen gondolkoznak, de hát az asszonyok nem értik
a férfiak dolgát. Azok azt akarnak, hogy az embe-
reik szombaton este is jöjjenek haza szép esőn-
desen! Mintha bizony olyan ostoba lenne valaki,
hogy ezt az egy kedves estejét is, amelyikre nem
vesz el a munkája, csak úgy utoljára odaadja

töltse el panaszkodó asszonynépek között. Hogyis-
ne! Nekik az italra szükségük van.

— A szegény ember megbolondulna, ha
néhanap le nem ihatna magát és nem láthatná
rózsásnak ezt a piszkos, szürkevilágot.

Ezt is Berendy ur hirdeti a „Vörös szek-
fü”-ben.

— Igen, uraim, — szónokol Berendy ur a
korcsmában, ahol a szegény munkások a „vezér”
urat minden jóval traktálják — nekünk jogunk
van most itt lenni, mert megdolgoztunk érte,
(a nyomorult soha életében nem dolgozott, min-
dig csak pompolásból s mások becsapásából élt)
aki dolgozik, annak mulatni is szabad. Csak az
vétkesek, aki munka nélkül mulat!

— Igyunk, itt jó lenni! Nem látjuk legalább
a sok síró, nyavalygó asszonyt, meg nyavalyás
gyerekeket!

Hanem Pál Pista mégis kiigyekszik a kore-
mából. Felebredt a lelkeben valami jobb érzés.
Eszébe jutott, hogy a felesége meg a gyermekei
most talán éheznek, míg ő dorbezol, hát kifelé
indult. Jó szándékkal indult ki. Hogy vesz majd
kenyeret, túrot, kolbaszt és hazaviszi. Vett is es
el is ment a holmival egész az utcájuk sarkáig,
hanem ott, amint egyszerre az eszébe jutott, hogy
néhány pillanat múlva előtte fog állani egy kisirt
szemű, nyafogó gyerek, — hát szépen visszafordult.

Ebből a nyomoruságból lehet még elég ré-
sze, először elmegy a szeretőjéhez, a szép, egész-
séges, erős, karcu lányhoz, akit azzal biztat, hogy
majd elveszi s aki azt hiszi, hogy neki nincs fe-
lesége.

Ugy is tett. A tenyeres-talpas szakácsné mel-
lett aztán jobban telt az idő. Elmentek valami
cigányos vendéglőbe s Pál Pista adta az urat;

bankót is kapott a cigány, még pecsétos borra
is telt.

A szegény nyomorult feleség pedig ezalatt
mesékkel traktálja a gyerekeit, hogy békén hagy-
jak és ne kérjenek minduntalan enni; meg, hogy
ne féljenek a sötétben.

De a gyerekek beleunnak a szomorú, unal-
mas mesékbe, melyeket a szegény asszony érdek-
telenül s szinte értelmetlenül darál le nekik, s
meginterpellálják az anyjukat:

— Hol a lámpa? Hol a kenyér? Félek!
Éhes vagyok!

Meg világosság csak kerül elő valahonnan.
A rossz, bűdös petróleum sereggve szivarog ke-
resztül a kanócfoszlányon s a lámpa letört szélü
üvegét feketére festi be a görbén égő kanóc ide-
oda ingó lángja.

A lámpa feketéssárga, piszkos fénye, mint
valami furesa színhatáru világítás terjed el. Lassan,
lassan terjed szét a sötétszürke tónus a piszkos,
rozoga butorok között, mint ahogy szűk, szakadó-
kos völgyekben a parákba tört nedves levegő.

A szoba sarkában keskeny, piszkos faágyon
ott fekszik két kis sovány gyermek. Vézna karjuk-
kal atófelve tartják egymás st. Ugy szeretnének
aludni, de nem tudnak. Pedig ha elalhatnának,
nem lennének éhesek. Milyen jó is lenne!

Egy darabig szótlanul fekszenek egymás mel-
lett, várva türelmesen, hogy hátha el tudnak
aludni. De sehogyse tudnak. Végre is a nagyobb
fiú felül az ágyában:

— Nagyon éhes vagyok, anyám, azért nem
tudok elaludni.

— Nem alhatok semmit! Majd hoz apátok!

— De mikor?

— Majd hazajön!

— Imadkozni fogok a jó Istenkéhez, hogy

Gyászünnepeünk.

Szerény, de hozzánk méltó keretben ünnepeztük meg 1849 október 6-ának gyászos emlékeztelét.

Reggel fél 8 órakor a rom. kath. templomban gyászünnepe gyülekezett közönségünk; élén a főszolgabírói, az áll. anyakönyvezetói hivatal személyzetével, az előljáróság, a képviselő testület, az egyetek tagjaival, a 48-as kör és az ipartestület tagjai fekete zászlók alatt. A misét tisz. Pusztay János lelkész celebrálta, Ritthovszky Antal kántor pedig remek alkalmi énekeket adott elő gyönyörű orgona kísérettel, közben — preludiumként vibrált a menyzet alatt a kuncok éneke:

Suhog a szél Kézsmárk felett.

Édes hazám! Isten veled . . .

Mise után a Hymnust állva énekelte el a gyászoló közönség.

Innét a ref. templomba vonultunk, hol nt. Kiss Zsigmond lelkész lélekemelő imában emlékezett meg a nagy nap jelentőségéről, minek végeztével lelkesen énekeltek el a Hymnust.

Végül az izr. imaházban tartatott Isten tisztelet, hol Rosenzweig főkantor megható rituális alkalmi éneke után Dr. Blumgrund rabbi szép imával áldozott a gyásznapi emlékeken.

Délután 13 ágyú lövésre a temetőbe vonult a gyászoló közönség.

Elöl gyulai Gaál Miklós honvéd tábornok hadi lobogójával, utánna 9 fehérbe öltözött leánykák, névszerint: Imrek Teruska, Feké Juliska, Kapala Lujzika, Hasik Etelka, Feké Mariska, Retkes Rózsika, Szakáll Honka, Gyarmati Gizike és Varga Rózsika vitték a vitéz tábornok bilineseit egy fehér párnán, továbbá három koszorút.

A temetőben Gaál Miklós sirjánál tisz. Pusztay János s. lelkész mondott hazafias érzelmeiktől áthatott emlék beszédet, elhelyezve az egyik koszorút a siron, minok végeztével a Szózatot énekelte el a közönség. Doboczky Mór, a nem rég elhunyt honvéd sirjánál Nagy Lajos jegyző mondott rövid beszédet és elhelyezte a siron az Ipartestület koszorúját.

Innét a ref. temetőbe vonult a gyászoló gyülekezet, hová tisz. Pusztay János s. lelkész is elkísérte őket, itt nt. Kiss Zsigmond lelkész mondott emelkedett hangulatú beszédet, megemlékezve a temetőben nyugvó összes honvédekről. A szózat elénklése után eloszlott a kegyeletes közönség, mely oly szép példáját nyújtotta a hősök iránt érzett hűségnek.

Bizony bizony, ne feledjük őket se, a kegyetlen gáztettet se soha.

jöjjön haza.

— Csak imádkozz!

Minek mondaná neki, hogy a jó Istennek nincs arra gondja, hogy egy részeg munkás szombat este hazajöjjön. Csak hadd imádkozzék! Míg az ember imádkozik, addig legalább nem ehezik.

Az asszony leül az asztal mellé s amint ott ül, az urat várva, a fejét oly nehéznek érezi, hogy le kell hajtania. S úgy ül azután némán, esendesen!

Olyan fiatalon megtört alak, aminővel tele vannak a nagyvárosok munkásnegyedei.

Járnak-kelnek ezek a szerencsétlenek, minden lépten nyomon találkozunk velük s szomorú arcukkal, a sok sirástól piros, elgyöngült s fatyolós tekintetű szemükkel minduntalan eszünkbe juttatják az élet igazi nagy nyomoruságait, ha tán pillanatra szíveskednének róla megfeledkezni.

A falon függő, törött mutatójú óra egymásután veri el a tizen, tizenegy, tizenkettőt. S az ura még sem jön!

A várakozás nagy ideje alatt sok keserves gondolat cikázik át a szegény asszony szomorú, kétségbeesett lelkén. Sok olyan, amit pedig jó lett volna már végkép elfeledni. Mint például azt a képet, mikor az édes apja, a szegény vén ember kérve-kérte, hogy ne menjen feleségül Pál Pistához, mert korhely is, kikapós is, kényes is, meg szeretőtartó is! Hogy esküdözött akkor Pista égre-földre, hogy megjavul, s íme mi lett belőle! Egy kis ideig, míg lent voltak a kis városban, boldogok is voltak, de azután, hogy fölköltöztek, minden a régi vágásba fordult vissza. Az ura azt hazudta, hogy csak a jobb munka kedvéért jött fel, de mások azt beszélték, hogy szeretője van itt . . .

— Ha igaz lenne? Oh, a gyalázatos gazember! De nem lehet igaz! Bafogas, pletyka!

Szüretünk.

Végefelé járunk a szürettel és — keservesen gondolunk vissza a szőlő felesztendei munkájára. Nem azért, mintha a sors mostoha természetével sujtott volna bennünket, van hál' Isten elég termésünk, jó is, de nincs értéke s ami még nagyobb baj: nem tudjuk hová tenni.

Eszünkbe jut a régi jó világ, amidőn a buzából volt hasonló bővelkedés, de hát azt könnyű volt eltenni, ha eladni nem tudtuk; ami a hambarban el nem fért, eltettük verembe. De mit csináljunk a borral, melynek drága edény kell és jó meleg hely?

Arra a pár kereskedőre, kik itt megjelentek vásárolni, panaszuink nem lehet, mert az országos átlagos árhoz mérten elég jó árt adtak: 16—22 koronát, bar válogatva a szímet, javát, — de hat módjuk volt benne, ezért sem panaszkodhatunk, ha figyelembe vesszük — nem is messze tőlünk — a 8—12 koronás árakat, meg a semmilyen árakat, vagyis a kereslet teljes hiányát.

Ha panaszra okunk van, csak magunkra vehetjük, hogy nincs meg bennünk az akarat arra, hogy terményeinknek piacot teremtsünk. De hát ez más blatra tartozik.

Hogy kereslet egyáltalán nincs a borra, annak is nagy részben magunk vagyunk az okai, mert a tavalyi szép ártól elkapatva, jó ráhagytuk a termést s bizony nem ritkaság most nálunk is a 30—40 htlr. holdanként. Hát kérem lehet-e ez olyan minőség, amilyen a külvivitelre, a kereskedő igényeinek megfelel? Lehet-e ennek a termésnek akkora fok tartalma, hogy az külviveltre alkalmas legyen?

Hat biz erre jölelküismerettel nem mondhatunk igent s így nem lehet csodálkozni, ha a kereskedő tartózkodik a tömeges vásárlástól s blindre nem vesz mustot s csakis oly fajokat válogat ki, melynek tartalma biztos.

Lehet, hogy később, kiforrás után fellendül a kereslet, ha látja a kereskedő, hogy mit vesz s talán jó vásárt is csinál az, aki reserválta terményét, de csakis az, aki erre számítva, tisztán, fehéren, sutulás nélkül s nem forsírozott termést tett el pincéjében.

En figyelemmel kísérem a statisztikai kimutatásokat az ország minden részéből, ugy a termést, mint az árakat és a készletet illetőleg, ezen következtetésemet arra bázírozom. Ámde abból azt is gyanítom, hogy valami a kereskedőket is terheli, mert a kivitel megcsappant, tehát a magyar bor jó hírnevét valami hiba érte.

Ezt jóvá csak a kereskedők tehetik azzal, — a mint csinálják is, — hogy csak jóminőségű

Igyekszik a lelkét kiszabadítani a ráfonódó szörnyű gondolat sulya alól, hogy az ura nemcsak korhely, lump, de gazember is, aki szeretőjére költi a pénzt, míg ők idehaza éltlen nyomorognak.

De hasztalan akar menekülni; a kínzó gondolat követi, mint az árnyék.

— Megesal, megesal! Talán most is!

A bágyadt fényű szemből vésztojósóan csilán elő valami vad, szilaj tekintet s az asztalon fekvő kenyérvágó kést szinte öntudatlan mozdulattal veszi kezébe:

— Megölném, ha igaz lenne!

De hirtelen visszakereszi az asztalra a kést, amint belép tántorogva, részegen az ura.

Fellélegzik. Hál' Istennek, csak részegeskedett! Ez is bűn, de nem olyan nagy, mint a másik lett volna.

— Nem szégyenled magad Pista?

— Te, nekem ne kezdjél megint prédikálni, mert visszamegyek!

Leül az ágy szélére és vetkőződni kezd:

— Azért nem gyűhet haza az ember, mert így fogadjak!

— Csak nem csókolhatunk neked kezét, a miért hogy a kore-mában dözsölsz, míg mi idehaza éhezünk.

A részeg ember keresgél a zsebében s végre az asztalra dobja az összekötött csomagot, melyben a még este vásárolt turo, kenyér, meg kolbász van.

— Nesztek! Faljatok! Hogy meg ne dögöljétek eh n!

— Komisz ember vagy, Pista! — foddi az asszony szeliden.

— Azé' mégis lehuzod a esizmámat, ha komisz vagyok is.

Az asszony engedelmesen lát neki, hogy lehuzza, míg a részeg férfi nagy kenyelmesen végig-

borokat vásárolnak és exportálnak.

Ámde ehez a kereskedők jóakarata, még becsületes szándéka is kevés. Ehez szükséges a kormány beavatkozása is a bor közraktárok létesítésével. Hogy a Vineával csinálja-e ezt meg, vagy másként, az mellékes, de ha bele vitte az értéktelen homok talaj tulajdonosokat a szőlőbeállításal járó óriás befektetésekbe, mi által magának egy nagy adó alapot is teremtett, gondoskodnia kell az értékesítés módjairól is, mert még egy ily esztendő a magyar szőlő meg nem bír, mert egy oly vissza esés fog következni a termelésben, a mely megint kiszámíthatlan károkkal jár ugy az államra, mint a termelőkre.

Nincs kifogásunk ellene, ha a kis területek nagy produktumai elhelyezést nem nyerhetnek, miután annak minősége a kereskedelmi nívónál jóval alól áll. de ez a befogasztásra igen alkalmas lévén, alacsony árai minőségével arányban áll; de a rendszeres műveléssel, tiszta kezeléssel, előállított piacképes termények elhelyezéséről gondoskodni kell, mert ez nem csupán a termelő, hanem egy óriásmezőgazdasági ág és a magyar borkereskedelem leteredke. Ezért nem sok semmi féle áldozat.

T.

MI UJSÁG?

— **Áthelyezés.** Marosy Béla, polg. iskolánk tanárát a közoktatási miniser a Kassai polgári iskolához helyezte át. Sajnáljuk az agilis tanár távozását körünkől, kihez növendékei is szeretettel ragaszkodtak. — Kis Gábor ujszentannai áll. polg. isk. r. tantót ugyanebben a minőségben az abonyi áll. polg. iskolához helyezte át.

— **Lelkészválasztás.** Mint örömmel értesültünk, nt. M a k a y Lajos örkenyi ref. lelkész, szép tehetségű földünket a losonci ref. egyház meghívás folytán lelkészévé választotta. Megható volt az örkenyi hívok búcsúzása szeretett lelkészüktől, ki előtt Palóczy Horváth István nagybirtokos fejezte ki az egyház mély sajnálatát távozására fölött. Majd — a lelkész által alakított — örkenyi dalárda adott elő egy gyönyörű búcsúéneket és átnyújtott emléktárgyat, egy ezüst serleget. A megválasztott új lelkész holnap foglalja el katedráját. Midőn üdvözöljük őt új egyháza élén, egyszersmind kívánjuk, hogy magasztos hivatását viruló egészségben töltsse be szerető hívőinek lelki epülésére.

— **Egy magyar szakferfiú kitüntetése.** A külföld előtt is ismertté lett ujszaszi

dől az ágyon.

— Mégis ur az ur, pokolba is; — morogja mámorosan, fél álomban — ez asszonya, hogy komisz ember vagyok, de azért lehuzza a esizmámat, az a másik meg nem huzza le, de asszonya, hogy csókolni való, aranyos legény vagyok!

Bután vigyorog is hozza, s úgy folytatja:

— Bizony aszonta, oszt' meg is csókolt, nemesak mondta. Az nem olyan am, mint te. Te mindig aszondod, hogy érzed rajtam a palinkát, az meg sose erzi. Nem am! Kötőmb tehereseled az, mint te, hókám!

— Kiről beszélsz? Hol voltál? — kiált rá az asszony, s gyöngye karjaival, melyekbe erőt kölcsönöz az indulat, felrazza az urat az agyról:

— Ki az, aki kötőmb, mint én? Ki az a nyomorult, aki a szeretőd? Hol jártál? Kivel?

A részeg ember feltapaszkodik, de az asszony visszalöki az agyra:

— Egy tapodtat se engediek! Gyalázatos gazember!

— Te, megöllek! — hörgi rekedten. — Eressz el!

Mikor azután látja, hogy az asszony nem tágit, a reszegek logikátlan logikájával kicrielní kezd:

— No ne haragudj, Trezszikém! Eressz el! Csak téged szeretlek!

— Nem eresztlek! Leszámolunk! Hol voltál?

— Hol voltam? No csak kiabálj, azt is megmondom. Elmondok szép sorjában mindent, de most álmos vagyok, húgy aludni!

Hatranya lik, szeme lecukódik s aludni akarna, de az asszony nem engedi.

— Nem alhatsz addig! Mindent akérok tudni! Azután majd alhatsz . . . nagyon sokáig . . . mindig.

A részeg ember felalomban felelget:

— Mindig? Mindig nem akarok. Csak hol-

sport- és haszonnyúl telep tulajdonosa, Kubinyi Béla műv. ellenőr a chemnitz-i (Szászország), a hazinyúltenyésztés és fészkelés tartott kiállításra versenybíróul hívatott meg.

— **Köszönet nyilvánítás.** A rom. kath. iskolaszék testületileg jelent meg f. hó 4-én ft. Lévy Mihály apát, esperes-plébános, mint iskolaszéki elnök előtt, hogy a hitközség nevében ünnepélyes alakban fejezze ki hálás köszönetét azért az erkölcsileg és anyagilag nagy értékű eredményekért, amelyeket a lankadatlan buzgalmu főpap a helyi katolikus tanügy fejlesztése és a tanítók törzsfizetésének állami segéllyel való kiegészítése tekintetében elért. Az iskolaszék, illetve hitközség háláját Komáromy József iskolaszéki tag, takarékpénztári pénztáros szép beszédben tolmácsolta. Az érdeemes főpap meghatóan mondott köszönetet a hitközség képviselőinek tiszteletreméltó figyelmességéért.

— **Összeírás.** A még eddig nem jelentkezett tankötelesek összeírása f. hó 9-én vette kezdetét s eltart körülbelül e hét közepéig. Ez alkalmából felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét a törvénynek idevonatkozó rendelkezésére, amely így szól: „A ki tudva hamis, vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatok bevallását megtagadja, vagy valamely iskolába be nem iratkozott tanköteles gyermekeket szándékosan elhallgat, az az 1897. évi XXXV. t. c. 13. §-a értelmében kihágást követ el s annyszor amennyiszor 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.“ Nyilvánvaló, hogy e törvényen alapuló összeírásnak nincs más célja, mint az, hogy a népnek egyetlen egy gyermeke se nőjön fel iskolázatlanul.

— **Megyei közgyűlés.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 12-én délelőtt 10 órákor tartja évnegyedes közgyűlését, melyen városunkat érdeklő ügyek is kerülnek tárgyalásra.

— **Elszámolás és köszönet nyilvánítás.** A helybeli „Kath. Olvasóegylet“ f. évi október hó 4-én tartott táncmulatságának összes bevétel 111 kor. 80 fill., kiadása 56 kor. 72 fill. volt; így a könyvtár javára 55 kor. 08 fillér tiszta jövedelem maradt. Felülfizettek: Győre S. János 1 kor. 30 fill. Mészáros István II. bíró, Falusi Mihályné, Balogh József 1—1 kor. Varró András 60 fill. Egedi Sándor 50 fill. Gáspár Pál 30 fill. Habony Sándor, Mucsányi Joachim 20—20 fillér. Felülfizetőknél ez úton is hálás köszönetet mond az egylet nevében Király Antal egyleti elnök.

nap délig! No, hogy aludjam.

— Le nem hunyod addig a szemed, amíg nem beszélsz. Azután, akár fel se nyisd többet! Hol jártál? Kinél voltál?

— Akarod tudni? — kérdezte hula mosolygással, leragadni készülő szemét alig bírva nyitva tartani, — akarod? Hát Dininél. Az ám nem olyan könnyzaeskö, mint te! Nem is sovány; kövér, oszt mindig nevet.

Nagyot esettint a nyelvével, azután végigdől az ágyon, a szeme lecsukódik, az álom erőt vesz rajta.

Az asszony megrázza még egyszer, hátha felébredne. Ébrenlétéből erőt akarna meríteni, hogy dulakodjék legalább vele, hogy végezhesen legalább ébren lévő emberrel.

De az alvó nem ébred. Elereszti, az visszaesik, szinte élettelenül.

A szegény asszony egész testében remegve áll mellette, halántékán csak úgy kalapálnak az erek; agyában örült gondolatok kergetik egymást s szeme előtt csak egy vágy lebeg: megölni ezt a gazembert!

Egy lépést tett az asztal felé, kinyújtotta kezét a kenyérvágó kés után.

És e pillanatban egész világosan áll előtte, hogy neki joga van megölni azt az embert. A bosszúra vágyó vadállat arca volt akkor az a sápadt, szenvedő arc. Ujjai görcsösen szorították össze a kés csont nyelét, tekintete vadul felvillogott, még egy pillanat — s a kést bedöfi az alvó ember szívébe.

Ekkor megszólalt az egyik kis fiú, felülve az ágyban s rámutatva az asztalon heverő kenyérdarabra, mely kiesett a esomaghól.

— Mama, kenyeret! Apa hozott! Apa jó; az Istenke is jó, meghallgatott.

A nő megrázkódott, mint akit hirtelen valami rossz álomból felébresztenek, s azután odalépett az asztalhoz, szelt a kenyérből s odavitte a fiainak:

— Apátok hozta! Szeressétek az apátokat, ő szerzi a kenyereketet, a kenyérünket...

— **Kecskemét a kulturáért.** Kecskemét törvényhatósági közgyűlése kimondotta, hogy új református főgimnáziumot fog építeni, hogy a legújabb követelményeknek mindenben megfelelő legyen.

— **Helyreigazítás.** Az iparos ifjúság szüreti mulatságának elszámolásából tévedésből Müller Mór ur 2 kor. felülfizetése kimaradt, mit ezennel köszönettel helyreigazít a rendezőség.

— **Honvéd-emlék.** Szabadságharcunk egyik legdiesőségesebb csatája 1849. április 4-én volt Tápióbiaskénél. A nagykatái járás közösége, mely már állított egy ilyen honvédelemeket Nagykátán, évek előtt mozgalmat indított a tápióbiaskői csatában elesett honvédek emlékének megörökítésére is. A bizottság élén Dezsőffy Emil nagykatái főszolgabíró áll. A gyűjtőleveket szétküldötték s azok az adományokkal e hó 31-ig küldendők be a bizottsági elnök címére Nagykátára.

— **Kecskemét megye.** Laptársunk a kecskeméti „Országos Ellenőr“ a múlt héten a következő hírt hozta: A belügyminiszternek a vármegyék új beosztásánál fogantatandó terve szerint Kecskemét megyei székhely lesz. A Duna-Tisza közepén Pest-, Szolnok- és Bácsmegyékből hét vármegyét fognak alakítani: Pest, Szolnok, Kecskemét, Jászberény, Szabadka, Zombor és Ujvidek székhelyekkel. Nem tudjuk, hogy laptársunk honnét merítette e hírt, azonban amilyen bolond szerencsése Kecskemétnek van, nem lehetetlenség.

— **Vakmerő rablás** történt f. hó elsőjére virradó éjjelen a szomszédos Törtel községben. Danóczy Imre kereskedőnek Tóth Sándor tekintélyes földbirtokos vejének, az apósa házában fekvő üzletét feltörték, többféle portékát s a szobában levő Wertheim szekrényt ellopták. A pénzszekrényt aztán a körösi nagyerdőbe vitte a betörő banda, hol feltörték, a benne levő mintegy 180 kor. összeget kivették, a többi rományokat, könyveket stb. a kiürített szekrényvel együtt a nagyerdei gulyakutba dobták. Érthető feltűnést okozott az egész vidéken s városunkban is a vakmerő merénylet. De bizunk esendőségünk ismert erélyében, hogy csakhamar hurokra keríti a gaztelt elkövetőt.

— **Hírek a vármegyéből.** K e c s k e m é t e n a tanyán Székely Istvánnak 15 éves fia a jószágokat legeltette s mikor azokat be akarta terelni a tanyába, egy két esztendősi bika nekirohant, felöklette s szarvával hasát kiszakította, majd meglaposta. A fiú halálos sérüléseket szenvedett. — F é l e g y h á z á n Fekete Pál fiatal gazdalkodó egy pusztai bálón vett részt. It Feketelet úgy elverték, hogy mielőtt kihallgatni lehetett volna, meghalt. — B u g a c m o n o s t o r o n Rózenman József 64 éves öreg ember szénával megrakott kocsiát hajtott az országuton. Egy tanya mellett a kutya megijesztette a lovakat, mire Rózenman megfékezni akarta azokat, de leesett a kocsirol s bal karját, bal lábát, hátgerincét eltörte, úgy hogy most halállal vívódik. — K e c s k e m é t e n a héten két kis gyermek lett a tűz áldozata. — C e g l é d e n Ruzsinszki János 81 éves napszámos péntek reggel, míg felesége a pácson járt, pillanatnyi elmezavarban a padláson felakasztotta magát s mikor az asszony hazaérkezett, már megfulladt. — A k o c s k e m é t i szőlő- és gyümölcstermelő szövetkezet 2000 hektoliter edes mustot a m. hó 24-én tartott önkéntes árverésen hektoliterenként 27 koronáért adott el. Moóron 36 koronát ígértek már a mustért, sőt kisebb tétételeket a vendéglősök 38 koronával vásároltak. Nyitra megyében szintén 36 koronát kínálták már.

— **Meddig népfölkelő a tartalékos tiszt?** A honvédelmi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondta, hogy a szolgáltatón kívüli viszonyhoz tartozó tartalékos tiszt hatvanadik életévéig áll népfölkelesi kötelezettség alatt. A negyvenkettedik év után csak annyiban szűnik meg e kötelezettség, ha időközben viselt tiszti rangfokozatának megtartása nélkül kérelmezi elbocsátatását és a kilépés megengedtetik.

Lóhere és búza-szalma eladó Temesközy Gerzonnál.

Eladás.

Ujkécskén (Pestmegye) Kasticher Ármin vendéglősnél több ezer kéve idei vágású kitünően szárított, különösen tetőnek igen alkalmas **gyökény** olesó árban eladó.

Meghívó.

A Pestmegyei abonyi takarékpénztár

1908. október hó 25-én d. e. 10 órákor a Casinó helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

1. Elhalálozás folytán megüresedett egy igazgató-tagsági helynek az 1909. évi rendes közgyűlésig terjedő időre leendő betöltése.

2. Esetleges alapszabályszerű indítványok tárgyalása

Abony, 1908. október hó 8-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az alapszabályok 57. §-a értelmében a szavazati jogával élni óhajtó részvényes köteles a közgyűlést megelőző 6 nap alatt az 54. §-ban meghatározott módon saját nevére írt részvényeket az e célra az igazgatóság által kiküldött bizottságnak bemutatni és igazolványát kivenni.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsio az elsatnyulástól megmenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők

ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszatartja, a

Scott-féle Emulsiot

szívesen fogadja és könnyen emészti meg.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Boreladás.

Kiforrott, tiszta siller bor eladó Temesközy Gerzonnál.

Sallay Ignác-féle tanya haszonbérbe kiadó. Tudakozódni lehet Gajzágó Irma tulajdonosnénál.

100.000 drb. készlet!	S z e g f ű és R ó z s a	100 000 drb. készlet!
-----------------------	--	-----------------------

Skorka János rózs- és szegfü telep-tulajdonos ajánl direkt külfországból beszerzett óriás virágú Rem-szegfüket és nyakba nemesített bokor-rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalék kót engedélyezek. — Arjegyzés ingyen és bérmentve.

Több díjjal kíméletelt nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk melyen leszállított árakon készíttetnek.

Tenyészto telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserepekben nyíló rózsákat, szegfüket, jácintokat stb. a legolesőbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfümagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgatlok.

Skorka János
5 hold rózs- és szegfü-telepe
B.-Szarvason.

52-19

**Szőlő-
oltványok**

szőlő, fajliszt-
sárgáért jótallva,

legdúsabb választékban a már évek óta első-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 67. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részé-
ből érkezett elismerő levelek, emellett minden
szőlőültetvényes megrendelésének megtétele előtt az
ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbelileg
bizonyosságot szerezhetsz magának fenti szőlőtelep fel-
tétlen megbízhatóságáról. 1-20

Szár az tűzifa.

Apróra vágott bükkfának tűzifa 2 kor.
50 fillérért kapható **Molnár Bélánénál,**
Szelei-út.

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. k lme- és szőrmefestő, vegytisztító és
gőzmosó-gyár

B u d a p e s t, VII. kerület, Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta,
hogy minden tekintélyes vidéki városban képvisel-
letet létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű
közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és
postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felke-
reshesse.

Abonyban Schwartz Zseni

vette át a képviseletét és a gyár rendes áráiban
vállalja az úri, női- és gyermeköltönyök, díszítő-
és hurokszövetek, függönyök, kézmunkák, szőnye-
gek, eszke- és végárúk, szőrmék, stb.iek vegytisz-
títását és festését.

Ugyiszintén ágytollak tisztítását és fehér-
neműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogás-
talan munkavégzéssel és mindenkor méltányos árai-
ról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képvil-
seletet és szíves megbízatást kér a

17-25

Kovald Péter és fia cég.

**Nyomdász tanulónak egy fiú fölvé-
tetik lapunk kiadóhivatalában.**

Páratlan és csodás hatású.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépség szer a

Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrat-
kát (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és
az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILET-ÉKKEK: Margit-hölgybor 3 színben
120 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1
korona, Margit-arcviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszertárban, droge-
riában és illatszertkereskedésben.

Postán utánvétellel, vagy a
pénz előzetes beküldése
után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész **ARAD.**

Kapható: **Abonyban, LÁNG OSZKÁR** gyógytárában

Ovakodjunk utánzatoktól.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett a legújabbak:

Locomobil és gőzcsepplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-csepplőgépek, lóhara-csepplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kasszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szacskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
acél-akék, 2- és 3-vasú okek és minden
egyéb gazdasági gépek.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e
szakmában Magyarországon-Ausztriában a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1846. — Legelőkelőbb referenciák. — Alapított 1846.

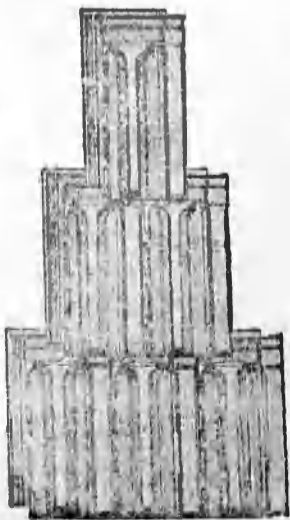
50 MILLIÓ ÉVI GYÁRTÁS

a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő cserepekből

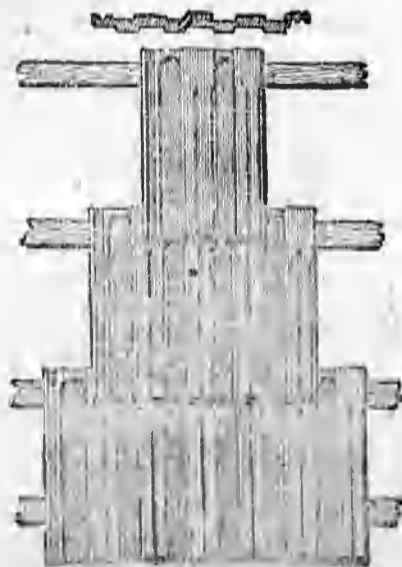
VASOXYD természetesen vörös színben vagy kőtrányozva.

Gyártmányok: BOHN-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. — Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserep 272. szám

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő-
cserep 253. szám.

10-10